

[Willesen.]

gerne pege paa, at den Arbejdsfrihed, som det især gælder om at tilvejebringe, den Lovgivning om Arbejdsfrihed, som det gælder om at faa i Gang, det er en Lovgivning, der tager Sigte paa at gøre det danske Arbejdsmarked, Jorden fri — mere fri for Arbejdet og mindre bebyrdet og belastet af Kapitalen; og vi ser det som en af vore Hovedopgaver at pege paa, at saa længe Jordspørgsmaalet i Danmark ikke er bragt til en mere konsekvent og gennemgribende Løsning end de smaa Tilløb, som den i øvrigt velmente Husmandslovgivning har været, saa længe maa man finde sig i, at der stadig viser sig det ene uhyggelige Udslag af sociale Misforhold efter det andet, som en voksende Arbejdsløshed — selv om den kan stige og svinde noget — og som det ene sociale Kampsignal efter det andet. Thi det er jo saaledes med den sociale Kamp saavel som med Kampen mellem Nationerne, at saa længe man lader Aarsagerne bestaa, saa længe vil alle Bestræbelser for at begrænse Kampen Gang paa Gang komme til kort. Derfor er det, vi føler det som vor Opgave at pege paa de forskellige Aarsager til den sociale Kamp, ikke blot paa den sociale Kamps Udvækster, men at grave dybere og pege paa Aarsagerne og sige, hvad der sker, saa længe man ikke for Alvor tager fat paa at faa selve disse Aarsager fjernet og løst de sociale Spørgsmaals Grundproblemer. Og det første Spørgsmaal, der her maa løses, maa alle Dage være Jordspørgsmaalet. Saa længe man ikke løser det, saa længe vil man stadig komme til at staa overfor de samme Problemer, de samme Vanskeligheder Aar efter Aar, Generation efter Generation, og man vil Gang efter Gang erfare, at det bliver sværere og sværere at afværge de ubehagelige og farlige Udslag af det sociale Misforhold, for hver Gang man opsætter at gaa til selve Ondets Rod. Derfor vil vi ogsaa i denne Samling fremsætte Forslag om den Løsning af Jordspørgsmaalet, der efter vor Overbevisning er den rigtige, Gennemførelse af fuld Grundskyld, hvorved det danske Folk atter kan blive Ejere af Danmarks Jord og den enkeltes Brugsret og Arbejdsfrihed sikres paa den naturlige Maade.

Foruden det sociale Spørgsmaal, der jo omspænder det hele Land, er der et andet Spørgsmaal, der paakalder den danske Offentligheds Interesse vedblivende Aar for Aar og vel ogsaa vil gøre det endnu i

nogle Aar med samme Kraft, og det er Forholdene i Sønderjylland. Det var jo ikke de mindst interessante Bemærkninger i Statsministerens Trontale, at han bebudede at ville fremsætte Lovforslag, som nu altsaa er fremsat, om Indførelse af dansk Lovgivning i Sønderjylland. Jeg vil derom gerne sige, at lige saa rigtigt og nødvendigt det er, at enhver Særstilling for Sønderjyllands Vedkommende ophører — til dette Formaal kan vi selvfølgelig give vor fulde Tilslutning —, lige saa nødvendigt er det, at der her gaas frem med Forsigtighed, og jeg vil mene, at det ikke er Lovforslag, som i den Forstand har Hast, at de behøver en hurtig Behandling, men det er sikkert nødvendigt og gavnligt at faa Forholdene belyst af alle sagkyndige og faa fremskaffet saa stort et Materiale som muligt, for at de nødvendige Undtagelser — som ogsaa den højterede Statsminister erkendte maatte tages — virkelig kan blive taget og faa den Plads, der tilkommer dem — ikke mere og ikke mindre.

Siden jeg omtaler Sønderjylland, vil jeg med det samme sige et Par Ord om de Bevægelser, som denne Landsdel har været saa rig paa i det sidste Aar. Hvor uklare og forvirrede end disse Bevægelser kan siges at være mangen Gang baade med Hensyn til Maal og Midler, saa tror jeg alligevel, at man undertiden har gjort disse Bevægelser Karakter og Deltagere nogen Uret, ja, ikke saa lidt, ved at være alt for hurtig til at stemple dem som danskfjendtlige og til at prøve paa at give dem et nationalt Anstrøg. Efter min Overbevisning, som jeg har dannet mig ved Besøg og Samtaler dernede, havde de mere Ret, der sagde, at det var rent økonomiske Bevægelser. At Lederne saa i deres økonomiske Fremgangsmaade og Planer krævede noget uvirkeligt og uigennemførligt, det var en Sag for sig, men Bevægelsernes Karakter og deres Væsen var utvivlsomt af rent økonomisk Art. Jeg synes i øvrigt ogsaa, at det nu stedfundne Landstingsvalg har bekræftet, at det var ikke nationale Bevægelser af nogen næneværdig Betydning, men det var økonomiske Bevægelser. Og jeg tror, at den sønderjydske Befolkning, ogsaa den Del af denne, som under Trykket af Krisetidens Vanskeligheder lod sig hvirvle med ind i disse Bevægelser, trænger til at mærke, at vi ogsaa inde paa den danske Rigsdag søger at forstaa deres Vanskeligheder og ikke affærdiger dem med en kort og rask Dom, der netop som alle korte og sum-